

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและแนวคิดทางทฤษฎี	6
แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน	6
แนวคิดการพัฒนาประเทศไทยและเครื่องมือชี้วัดการพัฒนาของประเทศไทย	16
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีชี้วัดและปัจจัยที่กำหนดการพัฒนา	25
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
การคัดเลือกตัวชี้วัดในแต่ละมิติการพัฒนา	39
การวิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาจากตัวชี้วัดที่คัดเลือก	55
การวิเคราะห์ค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาในมิติต่าง ๆ และค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน	76
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	84
สรุปผล	84
ข้อเสนอแนะ	86

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

89

ภาคผนวก

94

ภาคผนวก ก แนวคิดการสร้างเครื่องมือสำหรับวัดระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน

95

ภาคผนวก ข ข้อมูลตัวชี้วัด

132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	ผลการพัฒนาประเทศไทย	3
2.1	หน่วยงานที่จัดทำเครื่องชี้วัดการพัฒนาประเทศที่บ่งชี้การพัฒนา ทั้ง 3 มิติ ได้แก่ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคมและมิติสิ่งแวดล้อม	31
2.2	หน่วยงานที่จัดทำเครื่องชี้วัดการพัฒนาประเทศที่บ่งชี้การพัฒนา บางมิติของการพัฒนา	31
3.1	ค่าดัชนีและผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวคิดบาโรมิเตอร์เพื่อวัด การพัฒนาที่ยั่งยืน	38
4.1	ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ	45
4.2	ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดมิติการพัฒนาสังคม	50
4.3	ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดมิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	54
4.4	องค์ประกอบและตัวชี้วัดของดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน	54
4.5	ปริมาณการเกิดขยะทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	74
4.6	ค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	77
4.7	ค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาสังคมของประเทศไทย พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	79
4.8	ค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	ค่าดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	81
ตารางผนวกที่		
ก1	การทดสอบการพัฒนาที่ยั่งยืนระยะสั้น	99
ก2	อัตราการออมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยที่คำนวณได้ในปี 2540เปรียบเทียบกับอัตราการออมที่แท้จริงโดยรวมทั้งโลกและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	102
ก3	ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของแต่ละดัชนีองค์ประกอบ	105
ก4	ค่าดัชนีและผลการพัฒนามนุษย์	106
ก5	ดัชนีชี้วัดระดับการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UNCSD	108
ก6	รายละเอียดตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบแนวคิด Theme ในปี 2001	118
ข1	ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	133
ข2	ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาด้านสังคม	134
ข3	ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	135

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	รูปแบบการพิจารณาการพัฒนาที่ยั่งยืน	11
2.2	แนวคิดบาโรมิเตอร์วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Barometer of Sustainability)	12
2.3	แนวคิดรูปไข่ของการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Egg of Sustainability)	13
2.4	ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน	14
2.5	กระบวนการผลิตตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน	15
3.1	กรอบวัตถุประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน ของ I. Serageldin (1993)	35
3.2	ขั้นตอนการจัดทำดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน	36
4.1	แนวโน้มของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	56
4.2	แนวโน้มของสัดส่วนคนจน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2545	57
4.3	แนวโน้มของสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2545	58
4.4	แนวโน้มของอัตราการว่างงาน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	59

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.5	แนวโน้มของประสิทธิภาพการผลิตโดยรวม ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	60
4.6	แนวโน้มของการขยายตัวรายจ่ายการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	61
4.7	แนวโน้มของอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	62
4.8	แนวโน้มของอัตราการฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	63
4.9	แนวโน้มของสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรพันคน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	64
4.10	แนวโน้มของสัดส่วนประชากรที่มีหลักประกันสุขภาพ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	65
4.11	แนวโน้มของสัดส่วนของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	66
4.12	แนวโน้มของอัตราการเข้าศึกษาต่อรวมทุกระดับของประชากรอายุ 3-21 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	67
4.13	แนวโน้มของอัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากร ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	68

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.14	แนวโน้มของสัดส่วนสถิติการรับแจ้งคดีอาญาต่อประชากรแสนคน ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	69
4.15	แนวโน้มของอัตราการหย่าร้าง ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	70
4.16	แนวโน้มของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	71
4.17	ปริมาณการจับสัตว์น้ำเค็มจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	72
4.18	แนวโน้มของสัดส่วนของแหล่งน้ำที่มีน้ำเสียต่อแหล่งน้ำของประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	73
4.19	แนวโน้มของสัดส่วนของพื้นที่อนุรักษ์เพื่อพิทักษ์ความหลากหลาย ทางชีวภาพต่อพื้นที่ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	75
4.20	แนวโน้มของปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เฉลี่ยต่อประชากร ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	76
4.21	แนวโน้มการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546	83